# Az első bécsi döntés
# 1938.11.02.

A müncheni egyezményhez fűzött harmadik kiegészítő nyilatkozatban (1938. szeptember 29.) a négy nagyhatalom képviselője kijelentette, hogy amennyiben a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek kérdését a következő három hónapon belül az érdekelt kormányok közötti megegyezés útján nem rendezik, a négy hatalom kormányfői újabb összejövetelének tárgya lesz.

Szeptember 30-án a lengyel kormány jegyzéket intézett a csehszlovák kormányhoz, amelyben követelte a Teschen-Szilézia átadását. A csehszlovák kormány október 1-jén elfogadta a lengyel ultimátumot. A lengyel jegyzéknek megfelelően Tešin vidékét a lengyel katonai hatóságoknak október 2-án adták át; a tešini körzet (540 $km^2$), valamint a freystadti körzet (257 $km^2$) többi részének kiürítése és a lengyel hatóságoknak való átadása október 10-én történt meg.

A közvetlen magyar–csehszlovák tárgyalások október 9-én Komáromban kezdődtek meg, de nem vezettek eredményre, és október 13-án megszakadtak. A két kormány jegyzékváltás útján megegyezett abban, hogy döntőbíráskodásra a német és az olasz kormányt kérik fel.

Az 1938. november 2-i első bécsi döntőbírói ítélet meghozatalában – a müncheni egyezménnyel ellenben – Anglia és Franciaország képviselői nem vettek részt.

Magyarország az első bécsi döntés következtében szorosabban felzárkózott a Berlin–Róma-tengely politikájához. Magyarország 1939. február 24-én csatlakozott az antikomintern paktumhoz, majd Németország kívánságára április 11-én kilépett a Népszövetségből.

A második világháború után az Egyesült Nemzetek az első bécsi döntőbírói ítéletet nem ismerték el.

A szövetséges hatalmak Magyarországgal 1945. január 20-án kötött fegyverszüneti egyezményének 19. pontja, valamint a Magyarországgal 1947. február 10-én kötött békeszerződés 1. cikke a döntőbírói határozat rendelkezéseit semmisnek és érvénytelennek nyilvánította.

**Forrás:** Halmosy Dénes: *Nemzetközi szerződések 1918–1945. A két világháború közötti korszak és a második világháború legfontosabb politikai szerződései.* Közgazdasági és Jogi könyvkiadó, 1966, Budapest. 439–441. A dokumentumot újra közreadja **N.I.**

# Szerződés Németország és Olaszország között csehszlovák területek Magyarországhoz való csatolásáról

## „Első bécsi döntőbírói határozat”

A magyar királyi kormány és a csehszlovák kormánynak a német és a királyi olasz kormányhoz intézett azon felkérése alapján, hogy a Magyarországnak átengedendő területeknek a két állam között függőben levő kérdését döntőbírói határozattal rendezzék, valamint az ezt követően az érdekelt kormányok között 1938. október 30-án váltott jegyzékek alapján Joachim Ribbentrop úr, német birodalmi külügyminiszter és gróf Galeazzo Ciano úr, Őfelsége Olaszország királyának és Etiópia császárának külügyminisztere ma Bécsben találkoztak és kormányaik nevében Kánya Kálmán úr magyar királyi külügyminiszterrel és dr. Chvalkovsky Ferenc úr csehszlovák külügyminiszterrel folytatott újólagos megbeszélés után a következő döntőbírói határozatot hozták:

1. A Csehszlovákia részéről Magyarországnak átengedendő területek a csatolt térképen vannak megjelölve.[1] A határok helyszíni megvonása a magyar–csehszlovák bizottság feladatát képezi.

2. A Csehszlovákia által átengedendő területek kiürítése és Magyarország részéről való megszállása 1938. november 5-én kezdődik, és azt 1938. november 10-ig végre

---

[1] Az újonnan megállapított határvonal vázlatos leírása a következő volt: A határ a Csallóköz nyugati végén levő, s ezentúl magyar Somorja községtől, a Dunától indul ki. Félívben észak felé kanyarodik, úgyhogy a Csallóköz öt legnyugatibb községe Szlovákiáé marad. A Kis-Dunától északra Cseklész – a Pozsony–Érsekújvár vasútvonalon – Magyarországé. Az új határ mentén a Galánta–Pozsony főútvonaltól északra halad el, úgy, hogy Szenc magyar területre esik. A határ azután a Pozsony–Érsekújvár vonal fölött marad mintegy Tardoskeddig, ahonnan északra kanyarodik, és az Aranyosmaróttól délre levő Verebély fölött és Szelepcsény alatt metszi a vasútvonalat. Innen nagyjából egyenletesen kelet felé tart. Lévától északra halad el, megközelítőleg keleti irányban a Nógrád megyei Kékkőig. Kékkő alatt elkanyarodik, úgyhogy Kékkő Szlovákiáé. Innen északkeletre kanyarodik Losonc felé. Losonctót északra ismét keleti irányban Rimaszombat fölött halad, azután észak felé kanyarodik, úgy, hogy Jolsva magyar terület. Most ismét kelet felé tart a határ, és Rozsnyótól északra a német nyelvterület határáig keleti irányban vonul el Szomolnoktól és Mecenzéftől délre, amelyek Szlovákiában maradnak.

Mecenzéf alatt ívben Kassa fölé kanyarodik a határ, és azt megkerülve keresztezi a Hernádot, majd az Osva völgyét. Az eperjes-tokaji hegyláncban fekvő és Szlovákiának megmaradó Nagyszalánctól délre kanyarodik el most már eléggé egyenesen keleti irányban, úgy, hogy az Ungvár–Nagykapos vasútvonal Magyarországé, szintúgy Ungvár városa is.

Ungvárt megkerülve a határ nagyjából délkelet felé tart. Munkácsot északon és északkeleten körülkerüli, úgyhogy Munkács Magyarországé. Munkácstól keletre kanyargó vonalban bocsátkozik le Ugocsa megyébe a határ. Nagyszőllőstől nyugatra halad el, körülbelül Feketeardóig, amely Magyarországé, ezután egyenes vonalban metszve a Királyháza–Halmi vasútvonalat, a román határnál véget ér.

kell hajtani. A kiürítés és megszállás egyes szakaszait, úgyszintén annak egyéb módozatait magyar–csehszlovák bizottságnak kell haladéktalanul megállapítania.

3. A csehszlovák kormány gondoskodni fog arról, hogy az átengedendő területek a kiürítéskor rendes állapotukban meghagyassanak.

4. A területátengedésből adódó részletkérdéseket, különösen az állampolgárság és az optálás kérdéseit magyar–csehszlovák bizottságnak kell rendezni.

5. Hasonlóképpen magyar–csehszlovák bizottságnak kell megállapodnia a Csehszlovákia területén megmaradó magyar nemzetiségű egyének és az átengedett területeken megmaradó nem magyar nemzetiségű egyének védelmére vonatkozó közelebbi rendelkezésekben. Ez a bizottság fog különösen arról gondoskodni, hogy a pozsonyi magyar népcsoport ugyanolyan helyzetbe jusson, mint a többi ottani népcsoport.

6. Amennyiben a területek Magyarországnak való átengedéséből a Csehszlovákiának megmaradó terület számára gazdasági vagy forgalomtechnikai természetű hátrányok és nehézségek származnának, a magyar királyi kormány megtesz minden tőle telhetőt, hogy az ilyen hátrányokat és nehézségeket a csehszlovák kormánnyal egyetértésben kiküszöbölje.

7. Amennyiben ennek a döntőbírói ítéletnek keresztülvitele során nehézségek vagy kétségek támadnának, a magyar királyi kormány és a csehszlovák kormány ezek tekintetében közvetlenül egyezik meg. Ha ily módon valamilyen kérdésben nem tudnának megállapodni, ezt a kérdést végérvényes döntés céljából a német és a királyi olasz kormány elé terjesztik.

Bécs, 1938. november 2.

*Joachim Ribbentrop*

*Galeazzo Ciano*